

BRIEF UIT DEN VREEMDE.

CONGRÈS INTERNATIONAL DE LA POPULATION,

gehouden te Parijs, van 29 Juli—1 Augustus 1937.

Hoewel dit congres nòch wat de behandelde onderwerpen, nòch wat de deelnemers betreft, een medisch congres was, waren de meeste vraagstukken die aangeroord werden, stellig voor artsen van belang. Zelfs waren er twee uitgebreide groepen van dergelijke vraagstukken te onderscheiden, te weten zulke, die den loop van bevolkingen betreffen, en zulke, die zich met de kwalitatieve eigenschappen van bevolkingen bezighouden.

Over de eerste groep zal ik zeer kort zijn, omdat collega SANDERS als deskundige daarvan een overzicht zal geven. De tweede groep schijnt mij trouwens belangrijk genoeg om er dit geheele opstel aan te wijden. Immers zij heeft ten doel, dat wat de physiologie en de psychologie betreffende den mensch verzameld hebben, samen te stellen in het licht van de samenleving, met het doel den mensch in die samenleving te kennen. Het is waar, dat zoowel de physiologie als de psychologie reeds in deze richting groeiden, men denke bij voorbeeld aan de physiologie van den arbeid en de psychologische tests. Maar pas wanneer het er om gaat het volledige beeld te construeeren, bemerkt men wat er aan bouw materiaal ontbreekt. Doch laat ik er eindelijk toe overgaan een verslag van het bevolkingscongres te geven, zooals mijn plicht is.

De opening vond plaats in tegenwoordigheid van den President der Republiek in de groote zaal van het aangenaam moderne Maison de la Chimie. De gebruikelijke redevoueringen werden gehouden door den Voorzitter, prof. A. LANDRY, oud-Minister, door vertegenwoordigers van Engeland, Italië, Amerika en Duitschland en door den Minister van Onderwijs, JEAN ZAY.

De breede opzet van het congres, de ruime behuizing ervan en de zeer plechtige opening, dit alles had een groot aantal congressisten doen verwachten, evenals trouwens de ledenlijst, waarin dubbel zooveel leden waren aangegeven als aanwezig waren. De reden van dit op groote schaal wegblijven van belangstellenden is moeilijk nauwkeurig na te gaan. Zeker hebben de overdreven krantenberichten over de hotelstaking hierin een aandeel gehad. Toch waren er belangrijke menschen, zooals BOAS uit Amerika, VON VERSCHUER en anderen. Het aantal secties was, in verhouding tot het aantal congressisten, dat op zijn hoogst 200 bedroeg, groot.

De eerste sectie was die der Demographie. De voordrachten hadden tot onderwerp natuurlijke beweging van de bevolkingen, waarover ook onze landgenoot SANDERS een mededeeling deed. Mij scheen als leek nog aantrekkelijk o.a. een voorstel tot een internationale statistiek van familienamen.

De tweede sectie betrefte de geschiedkundige en statistische demographie; een verwonderlijk groot aantal volken werd beschreven: zelfs de oude Egyptenaren waren vertegenwoordigd.

De derde sectie behandelde overwegend medische vraagstukken uit de statistische demographie, zooals de vruchtbaarheid, het geboortecijfer, de kindersterfte, de huwelijksstatistiek.

In de vierde sectie werden de oorzaken van de demographische feiten: oeconomische invloeden, oogsten, industrieën, de techniek, de werkloosheid besproken en in het bijzonder de oorzaken van de vermindering van het aantal geboorten en de middelen om den invloed daarvan op te heffen.

De vijfde sectie dan ten slotte behandelde kwalitatieve bevolkingsvraagstukken. De mensch wil zich zelf leeren kennen. Omtrent de moeilijkheden, die zich daarbij voordoen, raadplege men het boek van CARREL, dat in Frankrijk zeer veel opgang maakt: *L'homme, cet inconnu*. Betreffende de wijze, waarop men het doel tracht te bereiken, sla men *Biotypologie* na, het orgaan van de Société de Biotypologie, indien men er in slaagt dit in Nederland vrijwel onbekende tijdschrift te bemachtigen.

De eerste vergadering van de sectie voor kwalitatief bevolkingsonderzoek, op den middag van den openingsdag, was bestemd voor: Biometrie en biotypologie;

rassen. De eerste voordracht (BRUTZKUS) behandelde de bloedgroepen der Joden ten opzichte van die van eenige andere volken, waarbij de spreker tot de merkwaardige mededeeling kwam, dat de bloedgroepen van de Joden in Duitschland Germaanscher zouden zijn, dan die van de Duitschers, terwijl zij bij de Joden in het nabije Oosten het karakter van die der omringende volken in versterkte mate bezitten. Vooral de eerste helft van deze slotsom werd door den spreker met blijkbaar welbehagen eenige keeren herhaald.

Hierop volgde ICHOK: de biotypologische methodes en de beroepen. Voor sommige beroepen is selectie noodig, voor andere wenschelijk, voor een derde groep is zij echter nutteloos. De spreker wees op het nut van een Ongelukken-centrale zooals in Italië en van het uitzoeken van werklieden, die voorbestemd zijn ongelukken te maken: les accidents ne sont pas accidentels.

Dan volgde een belangrijke bespreking van HELLPACH over het grootstadsleven en zijn werking op den mensch. Het schijnt, dat de sterksten, verstandelijk of lichamelijk, van het land naar de stad verhuizen. Het groote-stadsleven is o.a. gekenmerkt door een verschuiving van de stralen naar den kant van de lange golven: rood en infrarood. Dit zou neurasthenie veroorzaken. Psychologisch zijn het vooral de voortdurende waakzaamheid van de zintuigen, tezamen met een groote mate van onverschilligheid, die nivelleerend op de persoonlijkheid werken. Misschien moet de verminderde vruchtbaarheid van de groote-stadsbevolking wel psychologisch verklaard worden.

Daarna gaf ondergeteekende een aanduiding van de plaats van de Phontypologie in de Biotypologie, gevolgd door een kort overzicht over wat in Nederland op dit gebied gewerkt wordt.

Vervolgens sprak RAOUL OLUSSEN over de indeeling van individuen op grond van lineaire combinaties van maten. Ten slotte wees OSBORN erop, dat het nuttig zal zijn bevolkingen en individuen te testen op hun sociale eigenschappen.

De Zaterdagochtend-vergadering gaf een aantal voordrachten, die alle den samenhang tusschen ras en cultuur behandelden. Hoewel stellig objectief gewichtig, had dit onderwerp bij velen der aanwezigen, althans gedurende de discussie, een zeer subjectieve belangstelling. Het verst ging BECK in zijn voordracht: Onafhankelijkheid van de geestelijke cultuur van het ras. BOAS sprak over: ras en omgeving. RODENWALDT over de niet-gemeenschappelijke raselementen van de kasten op Bali, waarbij hij een reeks leerzame photo's vertoonde. THURNWALD sprak over den sociologischen en cultureelen achtergrond van de verschuiving en het samenleven van rassen, waarbij hij uitging van de jagersvolken, die voor huwelijken zijn aangewezen op een vrij kleine groep, en de landbouwvolken, bij wie allerlei huwelijksverordeningen bestaan, die het welzijn van de nakomelingen beoogen en waarvan de uitvoering door cultureele middelen plaats vindt. Ten slotte ZOLLSCHAN over de beteekenis van den rasfactor voor het ontstaan van cultuur.

Aan de hierop volgende discussie namen deel o.a. BOAS, VON VERSCHUER, FAIRCHILD en RÜDIN. VON VERSCHUER ziet de oplossing van het vraagstuk, of er samenhang tusschen ras en cultuur bestaat, in de onderzoekingen op een-eiige tweelingen, die in geheel verschillende omgeving opgegroeid, toch een sterke psychische overeenkomst toonden, waardoor de erfelijkheid van psychische eigenschappen zou zijn bewezen. Anderen beroepen zich op historische waarnemingen van het samenwerken van verschillende rassen bij den opbouw van één cultuur om het tegenovergestelde te bewijzen. FAIRCHILD doet de kalmte terugkeeren door er op te wijzen, dat bij beide groepen een gedachte over superioriteit van het ééne ras boven het andere schijnt te bestaan, welke niet wetenschappelijk is.

Ook de Zondag bracht een uitgebreid programma. In de vijfde sectie groepeerden de voordrachten zich om de erfelijkheid van geestesstoornissen en de wenschelijkheid of toelaatbaarheid van middelen om dit proces tegen te gaan. Voorzitter van deze vergadering was collega FRETS.

Het eerst sprak CONRAD over psychiatrisch-sociologische problemen betreffende de nakomelingschap van epileptici. 550 Lijders aan vallende ziekte, verdeeld over 4 maatschappelijke groepen, van welke de laagste de ongeschoolde werklieden bevatte, leverden de volgende waarnemingen op. Zwakzinnigheid, lichamelijke

afwijkingen, misdadigheid, psychopathie, kwamen bij de kinderen van patiënten in de laagste klasse veelvuldiger voor dan in de hogere groepen. Epilepsie en psychose waren gelijkelijk veelvuldig bij kinderen in alle groepen.

GEYER besprak de eugenetische beteekenis van embryonnaire beschadigingen, in het bijzonder die, welke mongoloïde idiotie ten gevolge hebben.

LUXENBURGER zei over het psychiatrische erfelijkheidsonderzoek, o.a. dat men hier van exacte uitkomsten moet afzien en zich met benaderende tevreden stellen. Familie- en bevolkingsonderzoek zijn de wegen om tot het doel te geraken.

De voordracht van den Amerikaan POLLOCK: de sociale beteekenis van geestesziekten, gaf ontstellende cijfers betreffende het voorkomen van geestesafwijkingen in Noord-Amerika. In de Staat New York kan van één van elke 20 inwoners verwacht worden, dat hij gedurende een of ander levenstijdperk voor geestesstoornis in een inrichting zal moeten worden verpleegd. De geestesziekte verkort den waarschijnlijksten levensduur tot op ongeveer de helft, bovendien vermindert zij het vermogen zijn brood te verdienen, hetgeen den Vereenigde Staten jaarlijks een milliard dollar kost.

RÜDIN behandelde de eugenetica der geestesstoornissen. Hoewel de spreker van het standpunt uitgaat, dat het noodig is negatieve eugenetische maatregelen te nemen, welke in Duitschland 300.000 zieken zouden betreffen, van wie 220.000 zwakzinnig en lijdend aan geestesstoornis, verwacht hij, dat hierdoor geen bevolkingsvermindering zal ontstaan, omdat tegelijk positieve maatregelen veranderingen zullen bewerken bij het overige deel der bevolking.

Hierop volgde een voordracht van RITTER over de Zigeuners. Van deze zichzelf door de eeuwen gelijk blijvende menschen huwt toch $\frac{1}{6}$ gedeelte buiten den stam en wel met vagebonden. Het zijn de afstammelingen van deze partners, die de hooge criminaliteit onder de Zigeunerbevolking leveren.

VON VERSCHUER sprak over de veelvuldigheid van erfelijke ziekten. Een groote moeilijkheid bij het bepalen daarvan schuilt in het zoowel erfelijk als niet-erfelijk voorkomen van vele afwijkingen. Zoo is zwakzinnigheid voor $\frac{4}{5}$ erfelijk. Het zou nuttig zijn, indien in verschillende landen geographisch scherp begrensde bevolkingsgroepen in dit opzicht werden onderzocht en indien een statistiek werd gemaakt over het voorkomen van zeldzamen ziekelijke aanleg in zoo uitgestrekt mogelijke gebieden.

Na een voordracht van ZAHN over kwalitatieve bevolkingspolitiek, volgde als laatste HARASSER met een belangrijke mededeeling over het verband tusschen ras en psychose, op grond van waarnemingen bij Beiersche patiënten.

Ten slotte barstte de discussie los, in bedwang gehouden echter door den Voorzitter. De plaats ontbreekt mij verslag te doen van de vele uitingen, die belangrijk waren als bijdrage tot de kennis van de psychologie van Ariërs en niet-Ariërs. Zakelijke opmerkingen werden slechts door de beide Nederlandsche medici gemaakt. Collega FRETTS vatte ten slotte een en ander samen in de nuchtere opmerking, dat men nog niet weet, of het beter is de variabiliteit van den mensch te verhoogen, of te verlagen en wees daarna met een enkel woord op het onderzoek, dat door de Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders in Nederland is aangevangen.

Behalve sectievergaderingen waren er nog twee algemeene zittingen, één gewijd aan de beste werkwijze voor het bepalen en meten van de tendens der natuurlijke beweging van een bevolking: inleider BUNNE, en één gewijd aan de Biotypologie, inleidster Mlle WEINBERG.

Het biotypologische onderzoek, waarvan LAUGIER en PIERON de leiders zijn, is er op gericht de lichamelijke en geestelijke eigenschappen, die scherpe bepaling, eventueel meting toelaten, samen te stellen tot een schematische voorstelling. In een dergelijk schema, evenals trouwens in de „zielevlekken" van VAN GINNEKEN, ziet men onmiddellijk welke eigenschappen in sterke, welke in zwakke mate aanwezig zijn. Door gemiddelden van een groep te construeeren kan men verschillende groepen tegenover elkaar stellen.

Hierna werd het congres met de gebruikelijke toespraken gesloten.

Amsterdam, Augustus 1937.

L. KAISER.